

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

16. juni 2021

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 313 (Alm. del) af 21. maj 2021 stillet efter ønske fra Troels Lund Poulsen (V)

Spørgsmål

Vil ministeren på baggrund af Danmarks Konvergensprogram 2021 opgøre den højest mulige vækst i det offentlige forbrug frem mod 2030 ved et mål for den strukturelle saldo i 2030 på hhv. 0,0 pct., -0,1 pct., -0,3 pct., -0,4 pct. og -0,5 pct.?

Svar

Perioden efter 2025 er ikke dækket af en mellemfristet plan, og ligger dermed uden for planlægningshorisonten. Det betyder, at der efter 2025 ikke er taget politisk stilling til mål for den ønskede udvikling i den strukturelle saldo, eller de samlede, overordnede prioriteringer i den økonomiske politik. Planlægningshorisonten går aktuelt frem til 2025, og inden for denne periode tilrettelægges finanspolitikken inden for det mellemfristede mål om strukturel balance i 2025.

Inden for målet om strukturel balance på de offentlige finanser i 2025 er der ifølge seneste mellemfristede fremskrivning i *Danmark Konvergensprogram 2021*, april 2021 plads til en gennemsnitlig højest mulig realvækst i det offentlige forbrug på ca. 0,9 pct. årligt i perioden 2022-2025, svarende til ca. 4¾ mia. kr. årligt, når der korrigeres for midlertidige forhold relateret til COVID-19 i 2021.¹

Finansministeriets langsigtede fremskrivninger tager udgangspunkt i beregningstekniske principper og forudsætninger efter 2025. De beregningstekniske principper indebærer blandt andet en vækst i det offentlige forbrug på i gennemsnit ca. 1,2 pct. årligt i perioden 2026-2030, som er baseret på væksten i det demografiske træk (på 0,6-0,7 pct. om året i perioden), og at udgiften pr. bruger af de offentlige serviceydelser følger den almindelige velstandsstigning.

I *Danmark Konvergensprogram 2021*, april 2021 er der med udgangspunkt i de beregningstekniske principper – herunder den forudsatte offentlige forbrugsvækst – udset til, at den strukturelle offentlige saldo samlet set svækkes med ca. ½ pct. af BNP fra 2025 til 2030, således at strukturel saldo forudsættes at udgøre -0,5 pct. af BNP i 2030, *jf. tabel 1*. Det afspejler, at det demografiske pres på udgifterne til

¹ Hvis der ikke korrigeres for midlertidige forhold i 2021 relateret til COVID-19, er der plads til en gennemsnitlig højest mulig offentlig forbrugsvækst på ca. 0,7 pct. årligt, *jf. Danmarks Konvergensprogram 2021, april 2021*.

blandt andet sundhed og ældrepleje øges fra 2025 til 2030 i lyset af et stigende antal ældre. Samtidig falder andelen af befolkningen i beskæftigelse trods det positive bidrag fra den vedtagne forhøjelse af folkepensionsalderen til 68 år i 2030.

Tabel 1
Strukturel saldo i Danmarks Konvergensprogram 2021, 2025-2030

Pct. af BNP	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Strukturel saldo	0,0	-0,2	-0,3	-0,5	-0,6	-0,5
Strukturel saldo ekskl. nettorenteudgifter	-0,1	-0,3	-0,4	-0,6	-0,6	-0,5

Kilde: Danmarks Konvergensprogram 2021, april 2021 og egne beregninger.

Udviklingen efter 2025 er som nævnt beregningsteknisk. I forbindelse med kommende mellemfristede planer, hvor planlægningshorisonten udvides til at række længere frem end 2025, vil der således skulle tages stilling til de mellemfristede mål, som vil indebære en afvejning mellem forskellige hensyn, *jf. også boks 4.4 i DK2025, august 2020 og nedenfor.*

I tabel 2 fremgår den højest mulige offentlige forbrugsvækst i perioden 2026-2030 ved forskellige illustrative mål for den strukturelle saldo i 2030 med afsæt i fremskrivningen i Danmarks Konvergensprogram 2021. Generelt gælder det, at stramningsbehovet for at opnå en forbedring af den strukturelle offentlige saldo i 2030 på 0,1 pct. af BNP svarer til en nedjustering af den gennemsnitlige årlige vækst i det offentlige forbrug i 2026-2030 på ca. 0,1 pct. point.

Tabel 2
Gennemsnitlig årlig offentlig forbrugsvækst i 2026-2030 ved alternative saldomålsætninger

Illustrativt mål for strukturel saldo i 2030 (pct. af BNP)	Gns. offentlig forbrugsvækst, 2026-2030	
	Pct.	Mia. kr. (2021-priser)
0,0	0,8	4½
-0,1	0,8	4¾
-0,2	0,9	5¼
-0,3	1,0	5½
-0,4	1,1	6
KP21 (-0,5) ¹⁾	1,2	6¾
<i>Memo: Gns. offentlig forbrugsvækst, 2022-2025²⁾</i>	0,9	4¾
<i>Memo: Gns. vækst i demografisk træk, 2026-2030</i>	0,6-0,7	3½

Anm: I de beregnede forløb med forskellige illustrative mål for den strukturelle saldo i 2030 er der helt beregningsteknisk foretaget en tilpasning via den højest mulige offentlige forbrugsvækst i 2026-2030. Der er således ikke justeret i øvrige forudsætninger. I mellemfristede planer tages der generelt stilling til de

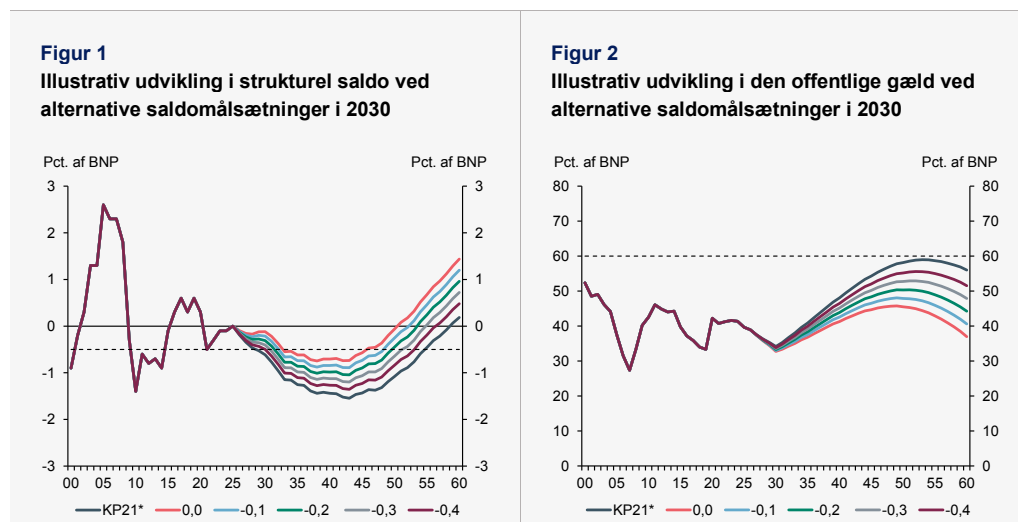
finanspolitiske prioriteringer, herunder eksempelvis skattestop for punktafgifter, rammen til offentlige investeringer mv.

- 1) I KP21 er den strukturelle saldo -0,5 pct. af BNP i 2030 i det beregningstekniske forløb efter 2025.
- 2) Korrigeret for midlertidige forhold relateret til COVID-19 i 2021.

Kilde: Danmarks Konvergensprogram 2021, april 2021 og egne beregninger.

Hvis der i 2030 sigtes efter strukturel balance på de offentlige finanser vil der ved uændret skatte- og reformpolitik være plads til en realvækst i det offentlige forbrug på ca. 0,8 pct. om året i perioden 2026-2030, svarende til ca. 4½ mia. kr. om året. Det skal ses i sammenhæng med en vækst i det demografiske træk i samme periode på ca. 0,6-0,7 pct. årligt.

Strammingsbehovet for at opnå en forbedring af den offentlige saldo i 2030 vil generelt skulle holdes op imod de mulige gevinster ved en styrkelse af de offentlige finanser i forhold til det beregningstekniske forløb. Finanspolitikken er i udgangspunktet mere end holdbar med den forudsatte levetidsindeksering af folkepensionsalderen, men omvendt er der i forløbet udsigt til betydelige underskud på den strukturelle saldo på i størrelsesordenen 1-1½ pct. af BNP i årene 2035-2050. Disse reduceres betydeligt ved de illustrerede mål for den strukturelle saldo i 2030, jf. figur 1.

Anm: I figur 1 afspejler den stiplede linje underskudsgrænsen på ½ pct. af BNP i budgetloven og i figur 2 afspejler den stiplede linje EU's grænse for ØMU-gæld på 60 pct. af BNP.

* I KP21 er den strukturelle saldo -0,5 pct. af BNP i 2030.

Kilde: Danmarks Konvergensprogram 2021, april 2021 og egne beregninger.

Fastlæggelsen af den økonomiske politik og de finanspolitiske mål i kommende mellemfristede planer vil endvidere skulle tage højde for udkommet af det arbejde, der sættes i gang med *Kommisionen om tilbagetrækning og nedslidning*, som blandt andet skal afdække virkningerne af en lempeligere levetidsindeksering, så folkepensionsalderen stiger i et langsommere tempo for årgange, som går på pension fra 2040. Ligeledes vil der være usikkerhed om den fremtidige udvikling og et hensyn til at have manøvrerum til også at håndtere konjunkturtilbageslag mv.

I fastlæggelsen af saldomål i kommende mellemlistede planer for hængekøjeperioden kan det endvidere tages med i overvejelserne, at lav gæld og holdbar finanspolitik ikke udelukker strukturelle underskud i hængekøjeårene (og derefter), så længe de er moderate, og der fortsat er realvækst i BNP og stabil inflation. Det hænger sammen med, at nominel BNP-vækst løbende udhuler den offentlige gældskvot, dvs. gælden i pct. af BNP, *jf. også boks 4.4 i DK2025 – en grøn, retfærdig og ansvarlig genopretning af dansk økonomi.*

Konstateringen af, at moderate underskud i hængekøjeårene ikke er i modstrid med finanspolitisk holdbarhed og moderat gæld, vil være en af de overvejelser, der vil skulle indgå i forbindelse med fremtidige planer og saldogrænser sammen med blandt andet de ovenfor nævnte betragtninger om de konkrete udsigter for den offentlige saldo efter 2030 og usikkerhedsmomenterne i forhold til den finanspolitiske holdbarhed.

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen
Finansminister